

TXOSTENAREN AURKEZPENA	39
Txostenaren testuingurua eta helburua	41
Txostenaren egitura eta eduki nagusiak	42
Txostenak erakusten dizkigun oinarrizko ideia batzuk.....	43
Gomendioak	44
SARRERA ETA METODOLOGIA	47
1. Aurkezpena eta helburuak	49
2. Txostenaren egitura.....	51
3. Ikerketa lanean erabilitako metodologia eta informazio iturriak	53
3.1. Oinarrizko Gizarte Unitateetako arduradunei zuzendutako galdeketa.....	53
3.2. Ikerketa-bisitaldiak.....	57
3.3. Delphi ikerketa	58
3.4. Eztabaida taldeak	60
LEHENENGO ZATIA. IKUSPEGITEORIKOA ETA ESPARRU JURIDIKOA	63
1. Teoria eta kontzeptu esparrurako hurbilketa	65
1.1. Arretaren erkidego-ikuspegia: kontzeptu erakargarri baten alde onak eta arriskuak	66
1.2. Ongizatearen geografia	72
1.2.1. Tokiko protagonismoa: tamaina hobezinaren bila	73
1.2.2. Erkidego-arreta eta hurbiltasuna: zerbitzuen deskontzentrazioa, oinarrizko arkitekturatzat.....	86
1.3. Aplikazio egokirako baldintzak: Euskadiko Gizarte Zerbitzuen Sistemaren egoera	100
1.3.1. Erantzukizun publikoa eta gizarte zerbitzuetarako eskubidea.	101
1.3.2. Udalen eta udalez gaindikoaren tamainaren eta eskumenen arteko oreka	101
1.3.3. Lurralde-justiziaren printzipioaren eta toki-autonomiaren printzipioaren arteko oreka	102
1.3.4. Zerbitzu-zonakatzeak	104
1.3.5. Gizarte zerbitzuen sarea eta profesional koherentez osaturiko taldea, erkidego-arretako eredu batekin	105
1.3.6. Erkidego-ekintza.....	106
1.3.7. Lan egiteko modu berriak	106

1.3.8.	Jarrera berriak	110
1.3.9.	Arreta-ereduak planteaturiko baldintzen eta biztanleen beharrezkoen araberako finantziario-sistema	111
2.	Esparru juridikoa	112
2.1.	Arauzko aurrekariak	112
2.1.1.	Arauzko testu orokorrak	112
2.1.2.	Arauzko testu sektorialak	119
2.1.3.	Oinarrizko Gizarte Zerbitzuak indartzeko ildo ekonomikoaren arauketa	121
2.2.	Arauzko azken aurrerakuntzak. Alderdi positiboak eta konpondu gabeko gaiak	124
2.2.1.	Gizarte Zerbitzuei buruzko abenduaren 5eko 12/2008 Legea	124
2.2.2.	Diru-sarrerak Bermatzeari eta Gizarteratzeari buruzko abenduaren 23ko 18/2008 Legea	148
2.3.	Etorkizun hurbila: arauak garatzeko prozesua	150
2.3.1.	Gizarte Zerbitzuei buruzko Legearen arauzko garapena	150
2.3.2.	Diru-sarrerak Bermatzeari eta Gizarteratzeari buruzko Legearen arauzko garapena	152
2.3.3.	Euskadiko Gizarte Zerbitzuen Sistemaren finantziarioa	154
BIGARRREN ZATIA. OINARRIZKO GIZARTE ZERBITZUEN EGOERA EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOAN		
1.	Oinarrizko gizarte zerbitzuen magnitude nagusien bilakaera euskal autonomia erkidegoan: langileak, gastua eta herritarren ezagutza	161
1.1.	Sarrera	161
1.2.	Oinarrizko gizarte zerbitzuetako gastuaren eta finantzaketaren bilakaera	162
1.2.1.	Oinarrizko Gizarte Zerbitzuetarako gastuaren handitzea	162
1.2.2.	Oinarrizko gizarte zerbitzuei eusteko finantza-ardurak	170
1.2.3.	Elementu nagusiak	175
1.3.	Oinarrizko gizarte zerbitzuetara atxikitako langileen bilakaera	176
1.3.1.	Lanaldi oso baliokideko langileen hazkundea	176
1.3.2.	Lurralde-mailako aldeak arreta-ratioan	178
1.3.3.	Lan-baldintzak: aldi baterako kontratazioa eta lanaldi partziala	181
1.4.	Oinarrizko gizarte zerbitzuei buruzko ezagutza eta haien erabilera	182
1.4.1.	Herritarrek oinarrizko gizarte zerbitzuei buruz zer dakiten eta nola eskuratzen dituzten	182
1.4.2.	Beste talde batzuek oinarrizko gizarte zerbitzuak erabiltzea: etxerik gabeko pertsonak	186
2.	Oinarrizko gizarte zerbitzuetako unitateen kokapena, irisgarritasuna, instalazioak eta baliabide teknologikoak	187
2.1.	Sarrera	187
2.2.	Zentroen kokapena	188
2.2.1.	Oinarrizko gizarte zerbitzuetako unitateen kokapena hiri-ingurunean	188
2.2.2.	Bisitatutako zentroen egoera, kokapen fisikoari dagokionez	192

2.3.	Zentroen seinaleak	195
2.4.	Oinarrizko Gizarte Zerbitzuetarako irisgarritasun fisikoa	197
2.4.1.	Egoera orokorraren balorazioa, irisgarritasunari dagokionez	197
2.4.2.	Irisgarritasuna errazten duten elementuak erabiltzeko aukera	199
2.4.3.	Bisitatutako zentroen egoera, irisgarritasunari dagokionez	201
2.5.	Instalazioak moldatzea	203
2.5.1.	Instalazioen erosotasun-maila erabiltzaileentzat eta profesionalentzat	203
2.5.2.	Oinarrizko espazioak edo elementuak izateko aukera oinarrizko gizarte zerbitzuetako unitateetan	205
2.5.3.	Oinarrizko espazioak edo elementuak izateko aukera bisitatutako zentroetan	207
2.6.	Konfidentzialtasunaren bermea	210
2.6.1.	Bisitatutako zentroen egoera konfidentzialtasunaren bermeari dagokionez	213
2.6.2.	Datuak hirugarren pertsonen aurrean babestea	217
2.7.	Baliabide teknologikoak	217
2.7.1.	Oinarrizko gizarte unitateen kudeaketako aurrerapen teknologikoak aprobetxatzeari buruzko balorazioa	217
2.7.2.	Baliabide teknologikoen eskuragarritasuna oinarrizko gizarte unitateetan	219
2.7.3.	Bisitatutako oinarrizko gizarte unitateetako egoera baliabide teknologikoei dagokionez	222
2.8.	Profesionalen eskaerak bitarteko materialei dagokionez	224
3.	Erabiltzaileak oinarrizko gizarte unitateetara iristeko moduak	225
3.1.	Sarrera	225
3.2.	Arreta ordutegiak	226
3.2.1.	Asteko zein egunetan irekitzen da	226
3.2.2.	Irekitzen duten ordu kopurua	228
3.2.3.	Irekitzeko ordutegien egokitzapena	231
3.2.4.	Bisitatutako zentroak irekitzeko ordutegiak	235
3.3.	Lehenengo elkarriketarako itxaronaldiak	238
3.3.1.	Lehenengo elkarriketarako itxaronaldien arteko ezberdintasunak	238
3.3.2.	Bisitatutako zentroen egoera itxaronaldiei dagokionez	241
3.4.	Premiazko prozedurak	244
3.4.1.	Premiazko prozeduren existentzia	244
3.4.2.	Oinarrizko gizarte zerbitzuetan sartzeko premiazko beharrezko erantzuteko ezarritako formulak	246
3.4.3.	Bisitatutako oinarrizko gizarte unitateetako egoera premiazko prozedurei dagokionez	247
4.	Oinarrizko gizarte zerbitzuetan lan egiten duten langileak	250
4.1.	Sarrera	250
4.2.	Arartekoaren gomendioak langileriarri buruz, erabiltzaileen balorazioa eta inkestatutako pertsonen eskaera nagusiak	251

4.2.1.	Arartekoak arreta ematen duten langileei buruz egindako gomendioak betetzea	251
4.2.2.	Oinarrizko gizarte unitateen arduradunen eskaera nagusiak	253
4.2.3.	Erabiltzaileek langileez egiten duten balorazioa	255
4.3.	Oinarrizko gizarte zerbitzuetako langile kopurua	256
4.3.1.	2008an zeuden langileak: lan-profilen baliagarritasuna eta arreta ratioak	257
4.3.2.	Bisitaturiko oinarrizko gizarte zerbitzuen zentroen egoera	273
4.3.3.	Bigarren mailako profesionalen iritzia	275
4.4.	Profesionalen lan-karga eta erakundearen erantzuna eskaeraren gehikuntzari	278
4.4.1.	Izapidetutako prestazioak	278
4.4.2.	Lansaiola luzatzea	280
4.4.3.	Bisitaturiko oinarrizko gizarte unitateen egoera lan-kargaren gehikuntzari dagokionez	283
4.4.4.	Arreta ratioak eta lan-kargak	286
4.5.	Antolaketa eta funtzioen zehaztapena: egindako lanak, espezializazioa, balio-aniztasuna eta laguntza egiturak	288
4.5.1.	Funtzioen zehaztapena	288
4.5.2.	Egindako funtzioak	291
4.5.3.	Gizarte esku hartzea eta administrazio lana	293
4.5.4.	Espezializazioa eta balioaniztasuna	298
4.5.5.	Laguntza egiturak	302
4.6.	Trebakuntza, gainbegiratzea eta zaintza	306
4.6.1.	Profesionalen trebakuntza: gaur egungo aukerak eta bilakaera ..	307
4.6.2.	Gainbegiratze eta zaintza programak egin beharra	313
4.7.	Laneko segurtasuna eta arriskuak	314
4.7.1.	Larrialdi planak eta laneko arriskuen prebentzioa	314
4.7.2.	Jokabide oldarkorren ondoriozko arrisku egoerei aurre egitea ..	315
4.8.	Lan baldintzak: txandaketa, kontratazioa, ordainsaria	323
4.8.1.	Langile azpikontratatuaren lan baldintzak	324
4.8.2.	Maila profesionalaren eta lansarien aldetiko desberdintasunak udalen barruan	326
4.8.3.	Bajak ordezkatzeko eta plantillen ezegonkortasuna	326
4.8.4.	Beste arazo batzuk	328
4.9.	Identitate eta praktika profesionalak	328
5.	Banakako eta familiako esku-hartzea	331
5.1.	Sarrera	331
5.2.	Erabiltzaileei eskaintzen zaien lehen harremana	332
5.3.	Beharrianen eta prestazioen erregistro sistemak	334
5.3.1.	Gizarte fitxa kudeatzeko aplikazio informatiko bat eskura edukitzea	336
5.3.2.	Bisitaturiko zentroen egoera, beharrianen eta prestazioen erregistro sistemen arabera	338
5.3.3.	Profesionalek adierazitako beharrak	340

5.4.	Gizarte diagnostikoa eta esku hartzeko planak	340
5.4.1.	Oinarrizko gizarte unitateetan erabilitako formulak beharrianak ebaluatzeko	341
5.4.2.	Arretarako banakako edo famili planak	344
5.5.	Baliabideak	350
5.5.1.	Gizarte baliabideak eskuratzeko epeak	350
5.5.2.	Baliabideen sarearen egokitzapena, gaur egungo premiak kontuan hartuta	362
5.6.	Jarraipen indibidualizatua eta gizarte laguntza oinarrizko gizarte unitateetan	372
5.6.1.	Laguntza oinarrizko gizarte unitateetan	372
5.6.2.	Premien betetze osoa	374
5.6.3.	Oinarrizko gizarte unitateek bideratutako laguntza eta kasuen kudeaketa	375
5.6.4.	Laguntza eta kasuen kudeaketa, bigarren mailako artapeneko profesionalen ikuspuntuaren arabera	382
5.6.5.	Helburuen lorpena erabiltzaileen ikuspuntutik	387
5.6.6.	Kasuen laguntza eta kudeaketa: epeak egokitzea bete beharreko zereginen arabera	388
6.	Informazio politika, eskaria antzematea eta arreta komunitarioa	391
6.1.	Sarrera	391
6.2.	Zabalkunde eta informazio politika	393
6.2.1.	Zabalkunde ekintzak	393
6.2.2.	Zabalkunde materialen argitalpena	396
6.2.3.	Bisitaturiko zentroen egoera: memoriak eta web guneak	398
6.2.4.	Oinarrizko gizarte zerbitzuen zabalkunde politiken bilakaera	401
6.3.	Berezkoa ez den eskaria antzematea	401
6.4.	Esku-hartze komunitarioa Euskal Autonomia Erkidegoko Gizarte Zerbitzuetan	404
6.4.1.	Arartekoren gomendioen betetze-maila gizarte-ekintzari dagokionez	404
6.4.2.	Oinarrizko Gizarte Zerbitzuetako profesionalak komunitateko esku-hartzeari zer-nolako arduraldia eskaintzen dioten	406
6.4.3.	Bigarren mailako laguntza eskaintzen duten gizarte-zerbitzuen iritziz, gizarte-zerbitzuak ez daude komunitatean txertaturik	407
6.4.4.	Bisitaturiko oinarrizko gizarte-unitateen egoera sustapen-lan komunitarioari dagokionez	408
6.5.	Gizartearen parte-hartzea ahalbidetzeko bideak	410
6.6.	Koordinazio harremanak gainerako herri-erakundeekin eta gizarte ongizateari lotutako gainerako eragileekin	414
6.6.1.	Koordinazio harremanak udal erakundeekin eta gizarte ongizateari lotutako gainerako erakundeekin	414
6.6.2.	Koordinazio-harremanak bigarren mailako laguntza eskaintzen duten gizarte zerbitzuekin	418
6.6.3.	Koordinatzeko zailtasunak bigarren mailako laguntza eskaintzen duen sarearekin	421

6.6.4.	Bigarren mailako laguntza eskaintzen duten gizarte-zerbitzuetako profesionalen iritzia Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen gainean	425
6.6.5.	Beste ongizate-sare batzuekiko koordinazio-harremanei buruzko iritziaren bilakaera.....	427
6.7.	Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen txertaketa komunitate-egituran ikuspegi kualitatibotik ikusita.....	428
6.7.1.	Koordinazioa, gizartearen parte-hartzea eta komunitatearen konpromisoa	428
6.7.2.	Zuzeneko laguntzaren presioa	429
6.7.3.	Balitzko hobekuntza-arloak.....	430
7.	Zerbitzuen erabiltzaileak: ezaugarriak, haien igurikipenak eta gogobetetasun maila	431
7.1.	Sarrera: erabiltzailea esku-hartze sozialeko zerbitzuan	431
7.2.	Herritarren ezagutza gizarte-zerbitzuen inguruan.....	433
7.2.1.	Oinarrizko Gizarte Zerbitzuetako arduradunen ikuspegia	433
7.2.2.	Bigarren mailako laguntza eskaintzen duten zerbitzuetako profesionalen ikuspegia.....	435
7.3.	Erabiltzaileen gogobetetasuna.....	435
7.3.1.	Oinarrizko Gizarte Unitateetan egiten diren gogobetetasun-inkestak	435
7.3.2.	Erabiltzaileek adierazitako gogobetetasuna kasuen azterketan..	437
7.3.3.	Erabiltzaileen gogobetetasuna, bigarren mailako laguntza eskaintzen duten gizarte-zerbitzuen arabera.....	440
7.4.	Erabiltzaileen kexak.....	440
7.4.1.	Kexak eta iradokizunak aurkezteko bideak.....	441
7.4.2.	Oinarrizko Gizarte Unitateetan jasotzen diren kexak: kopurua eta kexen arazoia	444
7.4.3.	Bisitatutako oinarrizko unitateen egoera kexak aurkezteko prozedurei dagokienez.....	446
7.5.	Erabiltzaileen ezaugarrien eta igurikipenen aldaketa.....	449
7.5.1.	Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen normalizazioa eta ikuspena.....	449
7.5.2.	Gizarte-zerbitzuei lotutako informazio batzuk zabaltzearen ondorio txarrak eta prestazioak emateak sorrarazten dituen gizarte-tentsioak	450
7.5.3.	Erabiltzaileen ezaugarriak eta haien igurikipenak	452
7.5.4.	Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen egokitasuna gizatalde berezien beharrezanetara begira	456
8.	Arau-eremua, eskumenen antolamendua eta lurralde mailako hedapena.....	459
8.1.	Sarrera	459
8.2.	Arau-eremuaren balioztapena.....	459
8.2.1.	Arartekoren gomendioak betetzea.....	460
8.2.2.	Egindako araudiari buruzko balioztapena	462
8.2.3.	Arau-eremua eta eskumenen antolamendua	468
8.2.4.	Arau-testuingurua eta Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen finantzaketa partekatua	469

8.3.	Bi sistema izatea: diru-sarreraren bermea eta Gizarte Zerbitzuak	470
8.4.	Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen lurralde mailako hedapena.....	475
8.4.1.	Gizarte Zerbitzuen Sistemaren egungo zonakatzea eta biztanleria-estaldurak	475
8.4.2.	Lehen mailako osasun-artapenaren zonakatzea, Oinarrizko Gizarte Zerbitzuei dagokienaren aurrean.....	479
8.4.3.	Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen lurralde-banaketaren egokitasuna	480
9.	Oinarrizko gizarte-zerbitzuen egoeraren ikerketari buruzko emaitza nagusiak	482
9.1.	Sarrera	482
9.2.	Oinarrizko gizarte-zerbitzuei buruzko funtsezko magnitudeak Euskadiko Autonomia Erkidegoan.....	483
9.3.	Oinarrizko gizarte-zerbitzuen kokapena, irisgarritasuna, instalakuntzak eta teknologia hornidura.....	484
9.4.	Lurraldeko hedatzea eta oinarrizko gizarte-zerbitzuetara iristeko bideak.	487
9.5.	Oinarrizko gizarte-zerbitzuetako langileei lotutako alderdiak.....	490
9.6.	Familiako eta banakako esku-hartzea	497
9.7.	Hedatzeko politika, eskariari antzematea eta komunitateko arreta.....	500
9.8.	Erabiltzaileen ezaugarriak, itxaropenak eta asebetetze mailak	501
9.9.	Arau esparrua eta eskumenen antolakuntza	503
	ONDORIOAK ETA GOMENDIOAK.....	505
1.	Balorazio orokorra	507
1.1.	Dabilen tresna.....	507
1.2.	Tresna heterogeneoa	507
1.3.	Tresna hobeto hornitua, baina kalitateari dagokionez atzera egin du	508
1.4.	Presiopean dagoen tresna, asegabetasuna sortzen duena	509
1.5.	Oinarrizko gizarte-zerbitzuen egoeraren hondatzea azaltzeko funtsezko hiru arrazoi	510
1.6.	Oinarrizko gizarte-zerbitzuen garapen zuzena galarazten duten oinarrizko beste zailtasun batzuk	513
2.	Gomendioak	515
	BIBLIOGRAFIA.....	533
	ERANSKINA	545